

Ka Igkarangeb ne Sulat ni Pablu ki Timutiyu

Igpewun-a

Ka igkarangeb ne sulat ni Pablu ki Timutiyu, diye din sulata te Ruma te timpu ne naprisu sikandin tenged te pegwali rin meytenged ki Hisu Kristu. Inhangyu ni Pablu si Timutiyu ne egpeendiyeen te kandin te kene pad sikandin eggimatayan. Ne si Timutiyu, diye pad sikandin te Ipisu ka egpanulu te migmalintutuu.

Kayi te seini ne sulat, intambahan ni Pablu si Timutiyu ne eglig-en eyew egpakaantus sikandin ne egwali wey eggimu te impeyimu te Manama kandin minsan taliware te me peg-antus wey me pegsupak te duma ne etew. Impanpanayan din man-e si Timutiyu meytenged te mareet ne egkeyingumaan te “keungelan wey te ware karuan ne apulanan” su egpakareet seini te me etew ne egpamineg.

Labew te langun, impasuman-suman ni Pablu si Timutiyu meytenged te kandin ne umul su eyew egkeyimu ne panunggilingan ni Timutiyu ka pegpalintutuu ni Pablu, ka pegpariralem din, ka peggeyinawa rin, ka pegpabulus din, wey ka peg-antus din taliware te me pegbayad-bayad kandin.

Ka nasulat te seini ne baseen

Igpewun-a 1:1-2

Ka pegdayan wey ka pegbanasal 1:3-2:13

Ka tambag wey ka pegpaney-paney 2:14-4:5

Ka peg-ugpe ni Pablu 4:6-18

Ka katammanan 4:19-22

¹ Sikeddiey si Pablu ka migpeuyan te seini ne sulat. Apustulis a ni Kristu Hisus tenged te pegbuut te Manama. Impeuyan a nikandin eyew te pegpataha meyitenged te umul ne ware egtamanan ne insaad din te langun ne egkasabeka ki Kristu Hisus.

² Egpangemusta a keykew Timutiyu te in-isip ku ne pinalangge ku ne anak. Ka keupiya, keyidu, wey keupianan ne egpuun te Manama ne Amey wey ni Kristu Hisus ne Magbebaye ta, egkaangkenu.

Ka pegpasalamat wey ka pegbanasal

³ Egpasalamat a te Manama ne egpamakayen ku duma te malinis ne kunsinsya ku iling te me kaapapuan ku dengan. Aldew wey marusilem layun a egpakasuman-suman ne eg-ampu keykew.

⁴ Ne emun ke egkasuman-suman ku ka pegsinehew nu te pegligkat ku, amana a egkeupian ne egpakigkita man-e keykew eyew amana a egkahale.

⁵ Egkasuman-suman ku ka malig-en ne pegpalintutuu nu ne iling te pegpalintutuu te apu nu ne si Luwida wey te iney nu ne si Iyunis ne nekewuna keykew te pegpalintutuu. Nakamemalehet a ne iling ded ka pegpalintutuu nu te kandan.

⁶ Sikan naa, kene ka kalingew ne egpehet-pehet ne eggamit te katuenan ne imbehey te Manama keykew te pegtel-eb ku keykew te belad ku.

⁷ Su ware ki behayi te Manama te Panisingan ne eyew egkaaldeki, ke kene, eyew due geem ta,

due peggeyinawa ta te дума, wey egpakatigkel ki te pegkeetew ta.

⁸ Purisu, kene ka keyilew ne egpamalehet diye te дума meytenged te Magbebaye ta. Kena a degma nikeykew ikeyilew se naprisu tenged te pegpalintutuu ku kandin. Ke kene, pinaahi te keseg ne imbehey te Manama keykew, antusa nu дума keddi ka me keyirapan tenged te pegpang-guhud te Meupiya ne Panugtulen.

⁹ Inluwas ki te Manama wey in-alam ki nikandin ne egkeyimu ne matulus ne keet-etawan din. Ware din himuwa sika tenged te meupiya ne himu ta, ke kene, tenged te kandin mismu ne katuyuan wey keyid-u. Ne ka sika ne keyid-u, tapey e ne planu te Manama te ware pad himuwa ka kalibutan ne igbehey kanta pinaahi te pegsabeka ta ki Kristu.

¹⁰ Ne kuntee, impanengneng e sika ne keyid-u pinaahi te pegginguma te Manluluwas ta ne si Hisu Kristu. In-awe din ka geem te kamatayen wey pinaahi te Meupiya ne Panugtulen, impataharin ka umul ne ware egtamanan.

¹¹ In-alam a te Manama isip apustulis eyew te pegwali wey pegpanulu te seini se Meupiya ne Panugtulen.

¹² Sika ka egpuunan ne eg-antus a kuntee. Piru kena a egkeyilew, tenged su nekeila a ke hentew ka impalintutuuwan ku wey nakamemalehet a ne due geem din te egtameng te impiyal din keddi* taman te aldew te peglibed din.

1:11 1Tim 2:7. * **1:12** Diye te Grigu ne linalahan, kene ne klaru ke “impiyal ku kandin” wey ke “impiyal din keddi” ka malehet ne peggalin.

¹³ Ka malehet ne lalag ne naangey nu keddiey, ipanulu nu naa iling te pegpanulu ku. Himuwa nu naa sika дума te pegpalintutuu wey peggeyinawa ne narawat ta tenged te pegsabeka ta ki Kristu Hisus.

¹⁴ Pinaahi te bulig te Panisingan te Manama ne eg-ugpe kayi te kanta, tamengi nu ka malehet ne pegpanulu ne impiyal keykew.

¹⁵ Nakanengneng ka ne mig-engkeran a te langun ne migmalintutuu ne diye te prubinsya te Asya, minsan si Pigilu wey si Hirmuginis.

¹⁶ Ne meytenged ki Unisimu, ka Magbebaya ka egkeyid-u kandin дума te pamilya rin tenged su kamasalig a nikandin baggeta, wey wara a degma nikandin ikeyilew ka naprisu.

¹⁷ Ke kene, due-rue ne impammitew a nikandin te pegginguma rin kayi te Ruma taman te nakita a nikandin.

¹⁸ Ka Magbebaya ka egkeyid-u ki Unisipuru te aldew te peglibed din. Nakanengneng ka ne amana iya ne dakel ka nakabulig din keddi te diye e pad te Ipisu.

2

Ka meupiya ne sundalu ni Kristu Hisus

¹ Ne meytenged keykew Angget, pakannekal ka pinaahi te geem ne igbehey te Manama te seeye se nasabeka diye ki Kristu Hisus.

² Sika se narineg nu ne impanulu ku diye te tangkaan te masalig ne talagpamalehet, ipanulu nu degma diye te me etew ne egkasalihan eyew igpakapanulu dan e degma diye te дума.

³ Antusa nu ka me keyirapan duma kanami isip meupiya ne sundalu ni Kristu Hisus.

⁴ Ka sundalu ne eggimu te kandin ne katungdanan, kenad egkatiglingey te tapey ne himu rin su egkeupian sikandin ne egpakapahale te ahalen din.

⁵ Ne seeye se eg-apil te peglungkesu, kene egpakakuwa te unag din ke kene sikandin egtuman te balaud te peglungkesu.

⁶ Ne ka etew ne mabasuk, keilangan ne sikandin ka egpekewun-a eggsawit te pinamula rin.

⁷ Sumsamana nu ka inlalag ku, tenged su egbulihan ka te Magbebaye eyew egkasabut nu sika se langun.

⁸ Kene ka kalingew ne si Hisu Kristu ne kabuhalan ni Hari Dabid, neuyag puun te kamatayen. Sika ka Meupiya ne Panugtulen ne inwali ku.

⁹ Ne tenged te pegwali ku te sika ne Meupiya ne Panugtulen, imbaybayaran a wey imbaku a iling te egpangimu te maddeet. Piru ka lalag te Manama, kene egkabaku.

¹⁰ Purisu eg-antusen ku ka langun ne keyirapan eyew egkaluwas ka me etew ne in-alam te Manama pinaahi ki Kristu Hisus wey egpakalagkes te bantug din te ware egtamanan.

¹¹ Leleheti iya ka lalahren ne eggenendue:
 “Emun ke migpatey ki duma ki Kristu,
 egkeuyag ki degma duma kandin.

¹² Emun ke egpabulus ki eg-antus,
 egpakahari ki duma kandin.
 Piru ke kene ta eg-angkenen si Kristu,
 kene ki degma nikandin eg-angkenen.

13 Minsan ke kene ki ne matinumanen, egpabulus mule sikandin ne matinumanen, su ka batasan din wey ka eglalahren din, kene egkabalbalawan.”

Ka meupiya ne suluhuanen te Manama

14 Ipasuman-suman nu naa sika te migmalintuu, wey panpanayi nu sikandan diye te tangkaan te Manama ne egpeeneng-eneng e ka egpaapapuley meytenged te kaluwasan te me lalag, su ware karuan due wey egpakarereet de sika te egpammineg kandan.

15 Pakannekal ka taman te egkeyimu nu te pegtuman te Manama, eyew egkahale sikandin keykew. Ipanulu nu naa iayad-ayad ka kamalehetan eyew ware igpekeyilew te himu nu.

16 Pakaddiyu ka te guhud ne ware karuan ne egpakasupak te Manama su seeye se eggimu te iling due, egpakapariyu te Manama.

17 Ka sika ne guhuren, hendue te kehang ne eg-et-et. Iyan egkeilingan te sika ne pegpanulu ensi Himiniyu ki Pilitu.

18 Migsuwey e sikandan te kamalehetan. Migpanulu sikandan ne miglihad kun e ka pegkeuyag te me minatey, wey egdereetan dan man-e ka pegpalintutuu te duma ne etew.

19 Piru ka kamalehetan ne puun te Manama, egpekeiling te pabunsuran, kene egkabalbalawan, wey insulatan te iling kayi: “Nekeila ka Magbebaye ne Manama te keet-etawan din,” wey “Seeye se eg-angken ne sakup e sikandan te Magbebaye

ne Manama, keilangan ne eg-inniyug e te minsan nekey ne mareet.”

²⁰ Diye te tetelesi ne baley, due me kasangkapan ne innimu puun te bulawan wey te pelata. Ne due degma innimu puun te kayu wey te tane. Ne wey re eggamita ka mahal ke due impurtanti ne eggamitan, piru ke ware, iyan de eggamiten ka me baratu.

²¹ Ka etew ne egdiyu-diyu te mareet, egpekeiling te mahal ne kasangkapan ne egkahamit te Manama tenged su matulus sikandin, wey egkahamit te Ahalen din ne Manama su andam e sikandin ne eggimu te meupiya.

²² Pakaddiyu ka te mareet ne igkeupii te me kanakan. Ne pakannekali nu ka pegkamatareng, pegpalintutuu, peggeyinawa, wey ka keupianan, duma te seeye se langun ne egpangananey te Magbebaye duma te malinis ne pusung.

²³ Pakaddiyu ka man-e te ware karuan ne apulanan, su nakanengneng kad ne diye egpangkus sika te samuk.

²⁴ Ne ka suluhuanen te Magbebaye, keilangan ne kene egpangehet, ke kene, meupiya sikandin diye te langun ne etew. Keilangan degma ne egkateu sikandin ne egpanulu, mapariralemen,

²⁵ wey kene ne malangit ka egpanulu din te me etew ne eg-apul kandin. Ne kema ke egtuhutan sikandan te Manama ne eg-inniyug te sale dan wey egpakanengneng te kamalehetan.

²⁶ Ne puun due, egkaalimukawan e sikandan wey egpakaawe e ka nasahilut te ahalen te me busew, ne iyan migdakep kandan eyew eggimu te igkeupii rin.

3

Ka katammanan ne timpu

¹ Keilangan ne egpakanengneng ka ne due kalised ne egginguma te mewuri ne aldew.

² Su sika ne timpu, iyan de eggeyinawaan te me etew ka pegkeetew ran. Amana sikandan ne eeyamen te seleppi, me liheen, me hambuhen, me lemeten, me apulen te amey wey iney ran, kene egkateu ne egpasalamat, wey ware me tuluuwen dan.

³ Ware geyinawa ran te дума, kene sikandan egpasaylu, me id-iranen, kene egmakatigkel te pegkeetew ran, amana ne mabbulut, wey egsupak te meupiya.

⁴ Me akalen sikandan, mahaan-gaan eggimu piru kene egsuman-suman ke nekey ka egkey-itabu, egpabekal te me pakpak dan, wey eggeyinawaan dan ka kahalaan kayi te kalibutan du te Manama.

⁵ Egpapitew-pitew sikandan ne eg-ikul kun te Manama, piru igsawile dan ka geem din. Pariyu kew te iling due ne me etew.

⁶ Due дума kandan ne egseled diye te me baley eyew eglimbung te me malitan ne magguye se me suman-suman wey mahaan egpalintutuu te eglalohen dan. Sikandan ka me malitan ne egkabehatan te me sale dan wey egkeuyan te mareet ne igkeupii ran.

⁷ Ka sika ne me malitan, layun egpammineg te pegpanulu te minsan hentew, piru kene sikandan egpekeila te kamalehetan.

⁸ Eg-apul ka sika ne me etew te kamalehetan iling engki Hanis wey ki Hambris* ne mig-apul dengan ki Muwisis. Nare-deetan e ka susuman-
suman dan wey kene ne malehet ka pegpalintu-
tuu ran.

⁹ Piru kene egpakapabulus sikandan te egkaluhey, su egkanengnengan te langun ka keumbehan dan, iling degma te neyitabu ki Hanis wey ki Hambris.

Ka katammanan ne pegpanulu ni Pablu ki Timutiyu

¹⁰ Piru sikeykew mule Timutiyu, nanengnengan nu ka langun ne impanulu ku, ka batasan ku, ka tuyu ku kayi te ampew te tane, ka pegpalintutuu ku, ka pegpariralem ku, ka peggeyinawa ku, wey ka peg-antus ku.

¹¹ Nakanengneng ka degma ne imbaybayaran a wey impeyirapan a te me etew, wey ka neyitabu keddi diye te Antiyukiya, Ikuniyu, wey diye te Listra, piru impangabangan a te Magbebaye te langun ne pegbayad-bayad ne in-antus ku.

¹² Ka malehet, egbaybayaran iya ka langun ne egkeupian ne egpekeikul te Manama ka pegbe-batasan dan tenged te pegsabeka ran ki Kristu Hisus.

¹³ Piru ka mareet ne me etew wey ka me lim-bungen, egkasublaan pad ka pegkamareet dan. Egpabulus sikandan egpanlimbung wey egkalim-bungan degma sikandan.

3:8 Iks 7:11. * **3:8** Sumale te gungutanen, si Hanis wey si Hambris ka daruwa ne etew ne egpahehane ne mig-apul ki Muwisis dengan. Pitawa nu ka Iksudu 7:11-12, 8:7, wey 8:18-19. **3:11** Him 13:14-52; Him 14:1-7; Him 14:8-20.

¹⁴ Piru sikeykew mule, pabulus ka palintutuu te mapahenget te impanulu keykew, su nekeila ke ma te seeye se migpanulu keykew kayi.

¹⁵ Puun te bate ke pad, napanulu kad e te matulus ne Kasulatan ne egpakabehey te katuenan ne diye egpangkus te kaluwasan pinaahi te pegpalintutuu ki Kristu Hisus.

¹⁶ Ka langun ne Kasulatan, egpuun iya te Manama, wey amana egkahamit seini te pegpanulu te kamalehetan, te pegsapad, te pegtul-id, wey te pegpanulu ke egmenuwen te peg-ugpe ne matareng,

¹⁷ su eyew egkaandam e ne eggimu te minsan nekey ne meupiya ka keet-etawan te Manana.

4

¹⁻² Kayi te tangkaan te Manama wey ni Kristu Hisus, egsuhuen ku sikeykew ne egwali te lalag te Manama. Pakaali-ali ka ne egwali te minsan nekey ne timpu, duen ma egpammineg wey se ware. Su egginguma man-e si Hisus keureme eyew eghari wey eggukum te langun ne etew, manekal pad wey ke napatey e. Sapari nu ka me etew te pegpakasale, dew-aya nu sikandan se egpabulus eggimu te sale, wey baggeta nu sikandan. Ne keilangan ne layun mapariralemen ka pegpanulu nu kandan.

³ Su egginguma ka timpu ne kenad e egdawat ka me etew te malehet ne pegpanulu. Piru tenged te mareet ne igkeupii ran, egpammitew sikandan te me talagpanulu ne egpanulu te kandan mismu ne igkeupii te egpammineg.

⁴ Ne dutu, eg-inniyuhan dan e ka kamalehetan wey iyan e eg-ikulen ka me gungutanen.

⁵ Piru sikeykew mule Timutiyu, tigkel ka layun te pegkeetew nu wey antusa nu ka me keyirapan. Pabulus ka ka pegpangguhud te Meupiya ne Panugtulen, wey himuwa nu ka langun ne igpeyimu te Manama keykew.

⁶ Su meytenged keddiedy, miggingume e ka timpu ne igpatihis ka langesa ku ne egpekeiling te igpanubad, wey timpu e ne egkawara a kayi te ampew te tane.

⁷ Egpekeiling a te miglungkesu ne innimu ku iya ka taman te egkeyimu ku, wey neimpusan ku ka peglungkesu ku. Migdesdesenan ku degma ka kamalehetan.

⁸ Ne kuntee, duen e intines te Magbebaye keddiedy ne ig-unag te seeye se me matareng. Sikandin ka matareng ne Talaggukum, wey eg-unahan a nikandin te mewuri ne aldew. Piru kene ne sikeddi de ka egdasahan, ke kene, ka langun ne mabagget ne migtetahad te pegginguma rin.

Ka katammanan ne lalag ni Pablu

⁹ Lehet-lehet ke ma hendini te keddi te mahaan,

¹⁰ su si Dimas, miggendiyad e te Tisalunika. Mig-engkeran ad e nikandin su egkatiglingey te langun ne kayi te ampew te tane. Ne si Krisinti, warad e degma kuntee kayi su miggendiyad e te Galasya, ne si Titu degma, miggendiyad e te Dalmasya.

¹¹ Si Lukas naan de ka migpalunggehaat kayi te keddi. Ke eggendini ka, tuluya nu si Markus wey dumaa nu sikandin kayi su amana egpakabulig sikandin te himu ku.

¹² Ne si Tikiku, impeendiye ku te Ipisu.

¹³ Ke eggendini kad, uyana nu ka malayat ne kumbale ku ne inggaat ku ki Karpu diye te Truwas. Uyana nu degma kayi ka me libru ku wey labew te langun, ka impanulat ne linulun.

¹⁴ Na, si Alihandru ne mannayab, amana migdereet keddi. Ne ka Magbebaye naan de ka eggsuli te innimu rin.

¹⁵ Ngilam ka kandin, su subla pe ma sikandin egapul te wali ta.

¹⁶ Te an-anayan ne pegpangatarengan ku diye te hukumanan, ware migbulig keddi su in-engkeran a te langun. Kene perem sikandan ka egpanabak te Manama due.

¹⁷ Piru wara a balahara te Manama, wey imbehayana a nikandin te keseg ne impakawali ku ka langun ne Meupiya ne Panugtulen diye te kene ne me Hudiyu. Ne inluwas a nikandin puun te kamatayen.*

¹⁸ Ne ka Magbebaye ka egluwas keddi te langun ne mareet wey egtantanuran a nikandin taman te eg-uyanen ad diye te langit ne Migharian din. Egsayeen sikandin te ware egtamanan. Uya, malehet iya!

Ka pegpangemusta ni Pablu

4:11 Kul 4:14; Pilim 24; Him 12:12,25; 13:13; 15:37-39; Kul 4:10; Pilim 24.   **4:12** Him 20:4; Ipi 6:21-22; Kul 4:7-8.   **4:13** Him 20:6.

4:14 1Tim 1:20; Sal 62:12; Rum 2:6.   * **4:17** Te Grigu: puun te be-be te liyun.

¹⁹ Ipangemuste e re ki Prisila wey ki Akilu, wey te pamilya ni Unisipuru.

²⁰ Ne si Irastu migpalunggaat diye te Kurintu, ne si Trupimu inggaat ku diye te Militu su migderalu sikandin.

²¹ Lehet-lehet ka hendini te kene pad amana egmaagsil ka timpu. Migpangemusta keykew si Iyubulu, si Pudinti, si Linu, si Klawudiya, wey ka langun ne me suled ta kayi.

²² Ka Magbebaye ka egduma keykew. Ne ka keupiya wey keyid-u rin, egkaangken niyu.

4:19 Him 18:2; 2Tim 1:16-17.
20:4; 21:29.

4:20 Him 19:22; Rum 16:23; Him

Meupiya ne panugtulen: Bibliya ne Matigsalug NT in Manobo, Matigsalug

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Manobo, Matigsalug

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Manobo, Matigsalug

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

ab5069ba-a7e6-5f52-a27b-d031ad525738